

Fakultet političkih nauka / NOVINARSTVO / GEOPOLITIKA

Uslovljenost drugim predmetima	Nema.
Ciljevi izučavanja predmeta	Ovaj predmet ima za cilj da pruži studentima veće razumijevanjem međunarodne politike i njenog bitnog dijela "geopolitike", kako ona funkcioniše, kako se može koristiti za procjenu sposobnosti države, regiona ili zajednice država u pogledu njihove unutrašnje i spoljne politike. Različiti aspekti geopolitičkog pristupa će biti analizirani uzimajući u obzir geografske, kulturne, i vremenske činioce. Predmet izučavanja političke geografije, geopolitike i geostrategije jeste država kao politička tvorevina. U posljednjih dvadesetak godina teorijske rasprave i koncepcione promjene u geografiji odrazile su se i na razvoj spomenutih disciplina. Političkoj geografiji pridaje se značaj empirijske prostorne discipline koja se bavi prostornim osnovama i učincima društvenih i političkih procesa i struktura. Na primjer, umjesto prevladavajućeg istraživanja postanka državnih granica i njihovog morfološkog opisa interes je usmjeren ka njihovoj propusnosti i uticaju na okolni prostor. Umjesto formalnom opisu strukture države pažnja se pridaje istraživanju integrativnih i dezintegrativnih snaga u njoj. Sve te promjene nijesu u potpunosti istisnule tradicionalne objekte interesa političke geografije, kao što je država. U novije je vrijeme težište istraživanja političke geografije na političkim procesima u sklopu tri kategorije: prostora, vremena i moći. U savremenim kretanjima unutar političke geografije težište je proučavanja pomaknuto s države i njenog oblika, granica i životnog prostora na nadnacionalne, velike političke cjeline, kao i na manje političke zajednice. U okviru ovog predmeta analiziraju se teorijski aspekti savremene geopolitike i geostrategije, kao i konkretni primjeri primjene spoznaja političke geografije i geopolitike danas u svijetu.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Prof. dr Boris Vukićević, nastavnik Mr Todor Lakić, saradnik
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, tematske rasprave i diskusije, simulacije, rješavanje studija slučaja, pisanje eseja i seminarskih radova, konsultacije, prikazivanje igralih i dokumentarnih filmova
I nedjelja, pred.	Uvodno predavanje
I nedjelja, vježbe	
II nedjelja, pred.	Imperijalna geopolitika - britanska i američka
II nedjelja, vježbe	
III nedjelja, pred.	Imperijalna geopolitika - njemačka
III nedjelja, vježbe	
IV nedjelja, pred.	Geopolitika Hladnog rata
IV nedjelja, vježbe	
V nedjelja, pred.	Geopolitika 21. stoljeća
V nedjelja, vježbe	
VI nedjelja, pred.	I test
VI nedjelja, vježbe	I test
VII nedjelja, pred.	Geopolitika globalnih prijetnji
VII nedjelja, vježbe	
VIII nedjelja, pred.	Antigeopolitika
VIII nedjelja, vježbe	
IX nedjelja, pred.	Evropa
IX nedjelja, vježbe	
X nedjelja, pred.	Dvije periferije Evrope: Rusija i Balkan
X nedjelja, vježbe	
XI nedjelja, pred.	II test
XI nedjelja, vježbe	II test
XII nedjelja, pred.	Popravni I i II testa
XII nedjelja, vježbe	Popravni I i II testa
XIII nedjelja, pred.	Srednji istok i Afrika
XIII nedjelja, vježbe	
XIV nedjelja, pred.	Amerike

XIV nedjelja, vježbe	
XV nedjelja, pred.	Azija
XV nedjelja, vježbe	
Obaveze studenta u toku nastave	Predavanja, vježbe, aktivnost, izrada istraživačkog rada, testovi, ispit.
Konsultacije	
Opterećenje studenta u casovima	Nedjeljno: 5 kredita x 40/30 = 6 sati i 40 minuta Struktura: 2 sati predavanja 2 sati vježbi 2 sati i 40 minuta individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije. U semestru Nastava i završni ispit: (6 sati i 40 minuta) x 16 = 106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 2 x (6 sati i 40 minuta) = 13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30 = 150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 - 30 sati. Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava) + 13 sati i 20 minuta (priprema) + 30 sati (dopunski rad)
Literatura	Literatura: 1. Ó Tuathail, G. Dalby, S. Routledge, P. (ur.), Uvod u geopolitiku, Politička kultura, Zagreb, 2007. 2. Dodds, Klaus, Geopolitics: A Very Short Introduction, Oxford Press, 2012. 3. Avijucki, Vječeslav, Kontinentalne geopolitike, Clio, Beograd, 2009. 4. Vukadinović, Radovan, Vanjska politika SAD-a u vrijeme hladnog rata, Politička kultura, Zagreb, 2007. 5. Vukadinović, Radovan, Amerika i Rusija, Politička kultura, Zagreb, 2008. 6. Agnew, John, Geopolitics: Re-visioning World Politics, New York, Routledge, 2003. Dodatna literatura: 1. Danilevski, Rusija i Evropa, Nolit, Beograd, 2007. 2. Dugin, Aleksandar, Osnovi geopolitike, Ekopres, Zrenjanin, 2004. 3. Dugin, Aleksandar, Konspiologija, Brimo, Beograd, 2001 4. Bžežinski, Zbignjev, Velika šahovska tabla, CID, Beograd, 1999. 5. Hantington, Samuel P. Sukob civilizacija, CID, Banja Luka, 2000. 6. Petrović, Dragan, Geopolitika Balkana, Institut za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, 2014. 7. Kisindžer, Henri, Diplomatija I i II, Verzalpress, Beograd, 1999. 8. Vukadinović, Radovan, Međunarodni odnosi od hladnog rata do globalnog poretka, AKD, Zagreb, 2001. 9. Guiora, Amos, Modern Geopolitics and Security, CRC Press, 2010. 10. Flint, Colin, Introduction to Geopolitics, Routledge, 2006. 11. Walberg, Eric, Postmodern Imperialism. Geopolitics and Great Games, Clarity Press, 2011. 12. Sempa, Francis, Geopolitics. From the Cold War to 21st Century, Transaction Publisher, 2002.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Vježbe - 20 poena Test - 2 x 25 poena (iz knjige Uvod u geopolitiku) Završni ispit – 30 poena (iz knjige Kontinentalne geopolitike, ispitna pitanja su podnaslovi knjige)
Posebne naznake za predmet	
Napomena	
Ishodi učenja	- Definiše osnovne pojmove u geopolitici - Definiše i objašnjava uticaj tradicionalnih geopolitičkih teorija na savremene koncepte geopolitike - Prepoznaje osnovne značajke i specifičnosti različitih škola i pokreta u geopolitici - Analizira i objašnjava istorijske i savremene tokove geostrateških odnosa, probleme interesnih sfera u prošlosti i danas - Prepoznaje i tumači geostrateške regije savremenog svijeta, sa akcentom na područja koja predstavljaju izazove savremene globalne sigurnosti - Prepoznaje i koriste metodološki aparat savremenih geostrateških i geopolitičkih analiza - Analizira savremene geopolitičke koncepte kroz korišćenje novih analitičkih postupaka i metoda - Definiše i objašnjava interakciju između prostora i prostornih fenomena i zvanične politike određene države - Analizira savremene međunarodne odnose kroz objašnjavanje savremenih geopolitičkih procesa